

Единъ пътъ: Разградъ—Дръновецъ (Stranoviza)—Ветово—Червена вода (Черна вода)—Русе. (Иширковъ, стр. 135—136).

Пътътъ Русе—Разградъ въ началото на XVII в. е минавалъ прѣзъ с. Парабутъ, т. е. Басарбовъ, споредъ описанието, което дава С. Твардовски на пътуванието на князъ Христофоръ Збраски (Сборникъ XI. стр. 159).

Пътътъ Русе—Разградъ въ първата половина на XIX в. е вървѣлъ прѣзъ Червена вода и Осенецъ (Хюсендже, Isinča);

Червена Вода, по прѣдание, е билъ градъ съ 7 църкви и е билъ заселенъ съ „гърци“; гърците сѫ прѣдали руските войски въ руско-турската война (Батинъ-кавгаси, 1810 год.) и затова е билъ изгоренъ отъ русите.

П. Георгевичъ споменува (1595) село „Cerno Waivoda“ между Русе—Разградъ.¹⁾

Пътътъ отъ Разградъ за Шуменъ е вървѣлъ прѣзъ селата Арнаутъ, Ююклеръ, Боасъ-Кесенъ (Binal-Kesen) и Муратларъ, а пътътъ отъ Разградъ за Сливенъ—прѣзъ Ески-Джумая и пролома Дервентъ (Кръкъ-гечидъ-су) — е миналъ Ломско прѣзъ селата Арнаутъ, Соуджасъ (Sučak) и Шекере (Šekerli) споредъ А. Вoué — (Die europ. Türkei. Wien, 1889. II. стр. 518—519).

III.

Търговски пътища въ XII вѣкъ.

Отъ търговските пътища въ XII вѣкъ, споредъ Идриси,²⁾ е минавалъ прѣзъ Ломско пътъ: „отъ Misiōnos сѫ 40 мили (къмъ сѣверо-западъ) къмъ града Agranzinōs, а отъ тукъ 70 мили къмъ Дунавската крѣпостъ Bešt-Kastrō“.

Положението на гр. Мисионъ (Меберсионъ, Мерсионъ, Месионъ) опрѣдѣлихме до сѣверния край на пролома Дервентъ (Уица), между гр. Ески-Джумая и Османъ-Пазаръ, гдѣто се намиратъ развалини отъ голѣмъ градъ съ развалини на крѣости и църкви.³⁾

В. Томашекъ опрѣдѣля положението на Бешъ-Кастро въ гр. Свищовъ, но съ по-голѣма вѣроятностъ можемъ да го положимъ въ гр. Никополъ, който е въ срѣдата между гр. Видинъ и Силистра, както е опрѣдѣлено и при разстоянието на Идриси; крѣпостта до гр. Никополъ носи название „Башъ-табия Кале“ (Кастро).

1) А. Иширковъ: Бѣлѣжки за пътя Русе—Варна (Унив. годишникъ III.) стр. 137,

2) „Die Handelswege im 12. Jahrhundert nach den Erkundigungen des Arabers Idrisi“.

W. Tomaschek, Zur Kunde der Hämus—Halbinsel. Wien, 1887.

3) Извѣстия на Варн. арх. д-ство III. стр. 104.